

BÉTSI MAGYAR KURIR.

És

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL.

Nr. Indult: Kedden, Mártzius' 4-dikén, 1834.

18.

FRANTZIA ORSZÁG.

A' Deputátusok Kamarája Febr. 18-kán tartatott Ülésében, a' belső Miniszter d'Argout még 1 1/2 milliom frank pótléket kívánt azon 2 1/2 milliom frank summához, melly a' Frantzia Országba szökött külföldiek számokra rendeltetett. A' Király úgymond megparantsolta, hogy egy törvényjavallatot terjeszszen elő, melly szerint a' szökevényekre nézve hozott törvény Frantzia Országban az 1835-ki Ülés végéig meg-hosszabbittassék. Valóban ezen szökevények helyezetek átaljában még ugyan az. Frantzia Ország jelenleg 5704 szökevényt fizet. A' Kamara már régen kimondta, miként kell tekinteni ezen szökevények egy részét! a' szerentsétlenség könnyen hívő, és nyughatatlan, — a' henyélés, és száműzés rossz tanácsadók. Nekünk tehát azon kell lennünk, hogy a' pénzsegedelem le szállittassék. — Mi véleményeket nem támogatunk, hanem szerentsétlenséget, és így Frantzia Ország méltán megvárhatja a' bévándorlottaktól, hogy nyugodalma tiszteletben tartassék. A' kik másképpen gondolkoznak, üzettessenek el a' frantzia földről, mint tavaj 122 külföldivel meg is történt, a' midön 52 Olasz, és 56 Lengyel elútasított, 549 en pedig, tudjuk minő környülállások között, magok jó szántából hagyták ide Frantzia Országot. Azután a' Miniszter kívánságának támogatására előadta, hogy a'

politikai szökevények tartásokra 1830-ban félmilliom, 1831-ben 2 milliom, 1832-ben 4,224,500. 1833-ban szinte 4 milliom frank ment fel. 1834-re a' Kamaraltsak 2 1/2 milliomot hagyott helybe, holott már ekkoráig is megszorult a' Miniszter, úgy, hogy a' tavaji fizetésnek ismét helyre kell állania, 1833-ban Apr. 1-jén 6822 szökevények valának Országunkban, de tsak hamar azután megfogytak, a' mennyiben 400 Lengyel Helvetziába szökött, a' Portugallusok pedig, és sok Spanyolok hazájokba visszatértek, és így Oct. 15-kén már tsak 5459 bévrndorlottak maradtak, de számok 1834, 1-ső Januáriusig ismét 5516-ra nőtt. A' Helvetziába vándorlott Lengyelek, azokat kivéven, kik a' Savoyeni lázzadásban bonyolodva valának, engedelmet nyertek a' visszatérésre, 's ezen engedelmet 200 an már használták is, 's még 100-zan hihetően követni fogják példájokat. Ide számláltatnak a' Burkus Országból, Havréba érkezett 158 Lengyelek. A' rendkívül való kiadásokhoz, a' Miniszter számlálta 1-ör Üti költséget a' Lengyelek számokra, kik Savoyenből Frantzia Országon keresztül Angliába fognak menni. 2 or 216 Lengyelnek Afrikába való szállítása, kik jelenleg a' Harvichi kikötőhelyben vagynak. 3-szor Egyiptomi szállítás. Ezen Ország felé egy idő óta igen sokan tartanak, kivált a' Lengyelek között. Engedjünk így végzé a' Miniszter időt, 's alkal-

matosságot, hogy a' keblünkben marandandó szökevények valamely életmódhoz fogjanak: már is sokan közülök a' katonasághoz állottak: így apródonként kevesedik számok, 's végre nem lesz szükség segedelem pénzre.

A' Király Febr. 20-kán éjfélt után Joniville Hertzeg, Gróf Montalivet, és a' belső Miniszter társaságában Fontainebleaubament, 's ugyan azon nap estveli 10 órakor a' fő Városba visszatért.

(Moniteur.) Egy telegrafi tudósítás Lyonból Febr. 20-ról jelenti, hogy a' Fabrikabeli munkák ezen a' napon ismét elkezdődnek, noha némely legények, a' mesterek határozatjainak ellene szegezték magokat. Az előtt való napon, egy csoport, republicai dalokat énekelgetett az utczán, de a' katonaság által csak hamar széllyelverettetett. A' munkások nem vettek részt ez utóbbi nyughatatlanságban. Ez az első Telegrafi hírlyonból, és Marseilléből, mert ekkoráig a' ködös időjárás által meggátoltatott.

(Kurier.) A' Lyoni nyughatatlanságoknak noha ekkoráig semmi veszedelmes következésék sem vólt, még is a' tisztviselőknek felette vigyázniok kell, hogy a' surlódást a' munkások, és mesterek közt meggátolják. Bár mint törekesznek a' Miniszterialis Ujságok megmutatni, hogy itt a' Politikának semmi köze sins, még is, ha a' dolgot közelebbről megvizsgáljuk, meg kell a' felől győződünk, hogy a' köz érdekek, igen könnyen kotzkára tétethetnek. A' munkabér Lyonban igen tsekély, de csak az élelemhez képpes, a' mennyiben a' Lyoni piartz, egész Frantzia Országban, Párist kivéven, legdrágább. Ha Lyonra nézve valamit nem határoznak, nem tudjuk mi történik Frantzia Ország imez második Városával.

(Marseillei Garde National.) Városunk 12-kén estve szinte, mint Lyon némely zabolátlanok viseletek által fel-lármáztatott. A' nappal tsendesens folyt le, de estve felé, mintegy 60-an öszve-tsődültek a' közsétáló helyen, 's tele-torokkal kiabáltak: „A' Köztársaság szól-lit fel bennünket!“ Erre a' Politzia szél-lyel akarta őket verni, de mivel né-mellyek a' parantsolat ellen szegezték magokat, katonaság érkezett, 's ez, elébb szép szóval, később pedig kard-lappal elszélyesztette őket, míg más-óldalról ismét öszvegyültek, 's a' Poli-tziát kövekkel hajigálták. De már ak-kor a' katonák nem vették tréfára a' dolgot, hanem sokakat közülök elfog-tak, 's másokat szaladásra kényszerítet-tek, sőt hárman le is lövettettek.

A' Juliusi lázzadás ólta nem ügyel-tek azon régi szokásra, melly szerint böjt alatt a' bálokat megtiltották: az idén mindazáltal a' régi szokás helyre állott. A' minap a' Párisi Politzia Prae-fectus, egy rendelést botsátolt közre, mellynek erejénél fogva a' játékszíni előadásoknak 11 órakor végződniek kell. A' Journal des Debats ezen ren-delést nevetségesnek, sőt kivihetetlen-nek tartja.

Febr. 20-kán késő estve, több ut-szákon fel 's alá csoportoztak némely nyughatatlanok, ekképpen kiabálván, „Éljenek a' Lyoniak! A' könyvbírálat törültessék el!“ azomban a' gyalogság, és lovasság közeledésekor mindnyájan elszélyedtek.

(Messenger.) A' Börsén az a' hír ter-jedt el, hogy a' munkásoknak egy ré-sze Lyonban ismét dologhoz lát, a' másik része pedig még mindég vona-kodik a' dologtól, sőt a' szomszéd vá-rosokból még több pajtásokat hívtak segítségre.

(Moniteur.) Egy telegrafi tudósí-tás Febr. 22-ről reggeli 11 órakor Lyon-

ból jelenti: Tegnapi este S. Etienneben valami republicai mozgás történt. Egy Politzia Agens megölettetett, 's egy Politzia Commiszszarius megsebesítetett. A' Fabrikabeli munkások ebben semmi részt sem vettek. A' város felé több osztályok vagynak indulóban. A' mesterek a' legényekkel részszerint megégyeztek, részszerint alkudozásban vagynak; 's hihetően a' közelébbi hét-főn; minden szövő székek ismét dolgozni fognak. A' tegnapi nappal, és este békében folyt le. Későbbi tudósítások szerint, immár a' munkák elkezdődtek, még csak Croix Russéban is, hol a' legények legnyakasabbak voltak. A' Sz. Etienni mozgás nem igen fogja a' Lyoni békességet zavarni.

B R A Z I L I A.

Az Angoly Courier következő híreket botsát közre Brazília felől: Egy Rio de Janeiroi Ujság szerint, ismét egy öszve esküvés fedezett fel, mellynek tzélja volt, a' jelen Kormányt megbuktatni, 's az Igazgatást a' Brazíliai Hertzeg kezébe jádznani. Azonban az öszveesküdtek közül csak egyetlen egy személyt jelelnek ki, — úgymint Andrade e Silvát a' fiatal Tsászár Nevelőjét. Ennek következtében, ez utóbbi, hivatalától elmozdított, 's helyébe Itanhaem Marquis neveztetett ki. Az öszveesküvés úgy látszik, mások által a' Nevelő ellen volt intézve, nem pedig a' Tsászár ellen, 's a' következtetés megmutatta, hogy nem volt foganat nélkül. Ezen hír elindultával, a' városban tsendesség uralkodott.

O R O S Z O R S Z Á G.

A' Tsászárné Ő Felsége, a' Tsászár Nevenapjának Inneplésére a' Bessarabiai General Igazgatónak 25,000

Rubelt küldött a' szegények között való kiosztogatás végett.

Febr. 11-kén a' fényes Portának rendkívül való Követje Muschir Achmed Basa Ő Felségénél bútsú audienzián volt, azután pedig a' Tsászárnak udvarolt.

Egy rendelés, melly szerint a' Sz. Pétervára körül fekvő szigetek a' Várossal egyesíttessenek, Tsászári helyben hagyást nyert, és tzélja, a' közbátorságra ügyelő Politziát ama szigetekre is kiterjeszteni.

B U R K U S O R S Z Á G.

Említettük vala, minő szerentsétlenség érte a' Gulav Köszén munkásokat. Mindössze 63-an veszték a' verembe, többnyire mind középkorban, a' legöregebbik 46, a' legifjabb 15 esztendő volt, a' szerentsétlenek közül 34-en feleségesek, gyermekesek valának. Ez utóbbiaknak az a' vígasztalások, hogy ha bár árvák is, — mindazáltal segítség nélkül nem szűkölködnek; mert a' köszén verem tulajdonosa, azonkívül, hogy számokra 1000 talért küldött, — egy esztendeig, és 6 hétig, elhúnyt apjoknak fizetések szinté úgy kijár az özvegyek, 's árvák számokra, mintha a' szerentsétlen még életben volna.

N É M E T O R S Z Á G.

(Rheinbajer.) A' Rajna Kerületi Követek, immár megkapták a' Martz. 1-jén megnyitandó Országgyűlésre meghívó leveleket. Schoppman Neustadtból, azt mondják, nem akar részt venni a' Kamara idej munkálódásaiban. Dr Hepp szinte Neustadtból elfogatott, 's Münchenbe küldetett. Ez a' történet a' tavaj Frankfurtban véghez ment Aprilisi esettel öszvehangzásba van. Germersheimből Febr. 15-ről írják: Itt mindennap nagyobb elenvenség

uralkodik: néhányan a' régi sántzatel akarják hányni, 's már az újbástyanak mesgyét is húztak. Az egykori Francis-kanus klastromban, mellyből most kaszárnya leend, egyre dolgoznak. A' felsőbb helyről kinevezett biztosság, az új erősség miatt elbontandó épületek megbetsülésére, a' napokban elkezdi munkáját.

(Journal de Luxembourg.) 15-kén éjjel a' Luxemburgi Garnisonból egy osztály, Bettemburgha rendeltetett, 's ott Hanno Urat Luxembourg ideigvaló Biztosát elfogta, 's Esprit várába vitte. Ezen elfogattatást azon környülállásnak tulajdonítják, hogy Hanno Ur a' katona szedést, a' Német szövetség parantsolatjával ellenkező értelemben kívánta légyen.

H E L V É T Z I A.

Febr. 25-kán a' közgyűlés következő körlevelet botsáta a' Publicum közzé: „Meg lévén a' felől gyözödve, hogy Savoyeni lázzadásban részesült szökevények, Hazánkra tsak veszedelmet hoznak, még 18-kán felszöllítottuk Bern, Vaadt, és Genf Kormányokat, hogy a' Savoyeni lázzadásban részt vett Lengyelektől vegyék ki a' Frantzia Ország által kívánt nyilatkozatást, azután pedig kísérik őket őrizet alatt a' frantzia határhoz. Mert ha azt akarjuk, hogy abbeli jussunk, melly szerint szerentsétleneknek menedéket adunk, megtartassék, akkor valóban külömbséget kell tenni azok között, kik azon Országból, melly az üldözötteket barátságosan keblébe fogadta, más Országoknak nyugodalmokat háborgatják. De azon felül is kötelesek vagyunk a' Neutralitást más Országok eránt éppen úgy megtartani, a' mint erre más Hatalmasságok reánk nézve ügyelnek. Ugy de ebbeli köteleességünket megsértenénk, ha hogy Helvétzia keblében lázzadást gerjeszteni, 's a' tüzes üszköt más Or-

szágba is kivinni megengednénk. Ezen szempontból kimenvén, tisztünknek tartjuk mind a' szomszéd Státusok, mind tulajdon Hazánk java tekintetéből, hogy mind azon Lengyeleket, kik a' Savoyeni lázzadásban téteményes részt vettek, mint a' vendégszeretetre méltatlakat, Helvetziából kitiltani, — a' miért is az illető Kormányzéseket ezennel felszöllítjuk, fogjanak velünk kezét, 's a' szökevényeknek elszállításokat közösen eszközöljék.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

(Messenger des Chamber Febr. 19.) Tegnap közönséges hír vólt a' Párisi Börzén, hogy Don Carlos 7000 fegyveres néppel béütött Spanyolországba. Ellene polgári katonaság küldetett ugyan, de az szerte széllyel szaladt és eloszlott. Ezen itt közlött hirt hiteles kútfőből jöttek állította minden. Én tehát, hogy a' dolog valóságának végi-re járjak, a' kútfőre mentem, 's így tudtam meg, hogy az egész hír egy levélből merítettett, melly Bayonnéből Febr. 15-kén költ, és tsak ennyit állít: „itt az a' hír terjedett el, hogy Don Carlos Spanvol országba beütött;“ a' katonaságról, melly mint állítják, ellene küldetett, tsak annyit olvastam: „Ezer ember küldetett Madridból az éjszaki tábor ereje nevelésére, de ezek közül mintegy százan útközben elszökdöstek, 's a' t. — Elég példát hozhatnánk fel arra, hogy a' hír minél tovább halad, annál inkább nő kiterjedésében és formájában, de annál többet vesz hiteles voltában.

Bayonne Febr. 17-kén. Galitziából költ levelek szerint 80 Carlista Portugalliából Tuynál ki akart kötni, de szándékában meggátoltatott. Redon delában, egy szerzetes ruhában öltözködött Oberster lóháton, elfogattatott: úti táskájában egy rakás Carlisai Proclamatziót találtak.

Egy útból hallottuk, hogy a' Navarrai Insurgenseknek, Berdun, és Santa Engraciába történt megérkezések az ottani lakosok között nagy félelmet gerjesztett. Ezeket az Insurgenseket a' Királyné katonái üldözték. Egy része a' Carlistáknak Frantzia Országba szökött.

(Sentinelle de Pyrénées.) Madridból 16-kán egy frantzia Kurír érkezett Bayonnéba, a' ki útközben Salinasnál feltartóztatott, de újságából néhány példányokat adván a' megtámadóknak, azután ismét szabadon bocsátott. Madridból lett elindulásakor a' fő városban tsendesség volt, azonban a' kereskedés egészen felakadt.

Madridból Febr. 13-ról jelentik, hogy a' Toledo-i Érsek, ki mint tudjuk, a' Királyné hűségére nem akarja az esküvést letenni, parantsolatott vett, Spanyol Országból való idő haladék nélküli eltávozásra.

F Ü G G E L É K.

Nevezetes Történetek időszerrinti Áltnézése. Decemberben.

1. A' Szász-Veimari Nagy Hertzegség rendkívül való Ország Gyűlésének megnyitása. Freiburgban nyughatatlanságok, de a' katonaság közbenvetése által ismét letsillapíttatnak.

3. Castannon Generalnak Tolosai főszállásán költ kemény határozatja, mellyben a' többek között a' Baski Provintziáknak Privilegiumai felfüggesztetnek. S. Fernandó Hertzegnek megérkezése Madridba, és fényes elfogadtatása.

4. Az Éjszak Amerikai Egyesült Státusok Congresszusoknak megnyitása.

5. Hannovera Királyságban a' Közgyűlés megnyittatik.

6. Gróf Taipa elfogattatik Lisbonában Dom Pedró parantsolatjára. A' Pairek ellen mondást nyujtanak bé, 's

kiszabadíttatásáért esedeznek, de kérésektől elmozdittatnak.

8. Az Orosz Tsászár Ő Felsége Moszkauba érkezik.

9. A' Vürtembergi Országgyűlés bévégeztetik.

10. A' Spanyol Királynénak katonái kevés ágyúzás után elfoglalják Morella várát Valencia Királyságban.

11. Dubourg Besançoni Érsek meghal. Mennais Abbás minden feltétel nélkül aláveti magát a' Sz. Atya — Encyclicában kinyilatkoztatott tanításának.

12. A' közép tengeri flotta erősítésére több Angolyhadi hajók készülnek. Az Estremadurában tartózkodott Portugallus kivándorlottak, átkelnek a' Portugallus határon, és Marvao városát elfoglalják.

13. A' Nagy Hertzegi Hesseni Kormány kihirdeti, miképpen viseljék magokat a' Státus szolgák a' Kormány eránt.

14. Hauser Gáspár Ansbachben orozva meg gyilkoltatik. Miklós Tsászár Ő Felsége Moszkauból Sz. Pétervárába visszatér. Superbe frantzia lineahajó, a' Paros szigeti part mellett törést szenved. Bravo General újonnan fellázzad General Santana a' Mexicói Köztársaság Elölülője ellen.

15. A' Carlisták Iruban viszont megjelennek, de kevés óra múlva oda hagyják. A' Miguelisták megtámadják Oportót, de minden foganat nélkül.

17. Hauser Gáspár a' 14-dikén vett szúrásban meghal. A' Frantzia sereg odahagyja Levantét, 's Toulonba vissza tér.

18. Egész Német Országban dühös szélvész uralkodik, úgy szinte az Angoly, és Frantzia kikötőkön is. Az újabb nyughatatlanságban részt vett Lengyelek közzül 50-nek megengedtetik. Zavala, Carlstai vezérré lesz a' Baski Provintziákban.

19. Hertzeg Schvartzenberg Jó'sef meghal Frauenbergben Tseh Országban. A' Frantzia, és Angoly sereg az Archipelből, téli szállásokra visszahívattatnak.

20. A' Pedristák kitsapást tesznek Sentieirából Torres Novas felé, az ottani szélmalmok elrontására.

21. Guernicában a' Spanyol Királyné serege meggyőzöttetik.

22. A' Jul. 28 kán bévádolt öszvesküdték a' Seina Esküdték Törvény-székétől felszabadíttatnak. A' Szász Veimairi Nagy Hertzegség Ország Gyűlése bévégeztetik.

23. A' Frantzia Kamarák megnyitvatnak. A' Királynak thrónusi beszéde. Macdonnel Generalis a' Miguelistáknak főparantsolója, oda hagyja hivatalát, 's Povoas General váltja fel.

24. A' Carlisták Tolosát megtámadják, de minden siker nélkül. A' Hesseni Nagy Hertzeg házasságra lép a' Bajori Mathilde Hertzegné Ő Magaságával. Triesztben dühös szélvész támad. Osman Basa Mehmed Alinak Admirálja, és kedventze, Candiából, Konstantzinápolyba szökik.

28. Goblet General külső dolgokra ügyelő Belga Miniszter leteszi hivatalát. — Merone Felix ideig óráig következőjévé neveztetik. Az Angoly sereg oda hagyja Levantét 's Maltába visszaker.

29. Az Insurgensek, a' Spanyol Királyné katonái által Los Arcos alatt Navarrában megtámadtatnak, 's meg is verettetik.

30. Marburgban nyughátatlan jelenések.

B É T S.

Ő Ts. Kir. Felsége azon gyalog ezerednek, melly eddig Eszterházy Hertzeg nevét viselte, ennek halála után, Ferentz Fő Hertzeg első Szü-

lött fiját Modenai Ferentz Fő Hertzeget méltóztatott tulajdonossává nevezni.

Febr. 20 kán. Honi búzgalomnak nem különben mint a' Pázmáni Igazgatóság szemlélői valánk, midőn a' mult hónap 20 dik napján a' Betsi Ts. Kir. Convictus Magyar Nevendéki a' Honi Törvényből vizsgálatra ki állván, önkéntes áldozatokat le tették a' Hazaltárára! Ezen Ifjúság Igazgatósága bár idegen ajku legyen is, 's így minden serkentés a' Hazaira távol van töllök, még is minden fel szólítás nélkül magok el határozzák, hogy ezentúl minden Magyar fi a' Honi Törvényt járni köteles legyen; 's valóban már két év óta folytatják hazafi szándékokat, távol minden hírvágytól e' nemes buzgalomról 's ezen zsenge gyümölsökről eddig semmi hírlapban szó sem vólt, az idén mindazáltal ki tétetni méltónak véltük, mellyből megtudhassa a' Magyar Haza, hogy a' Görög Clerus sem akar mostoha fia lenni, hogy Ők nem különben, mint a' többiek a' Hon virágzásáért búzognak, egy Hon fiai vagyunk, közös erővel igyekezzünk a' Hon javát előmozdítani mentek minden bal előítélettől! — Valamint tavaly, úgy az idén is a' közös vizsgálat alkalmakor jelesen ki tüntették magokat, a' mit is Tek. Némety Ts. Kir. Egyetemi Tanító Ur bizonyítványi eléggé mutatnak. Méltónak véljük itt egyszersmind közleni neveiket, mind az idei mind a' mult év halgatóinak, meggyőzésekre. Nagyjaink a' felől, hogy a' Görög Clerus szinte mint más kész önkéntes áldozatra, hol azt a' Hon boldogsága kívánja. A' mult évben vizsgálatott tettek: Bogdán János, Nagy-Váradi; — Danilovics Jó'sef, Munkátsi; — Lázár György, 's Lukátsy Jó'sef, Eperjesi Görög-Megyék Nevendéki; — az idén: Alpini Konsztán-

tin, Fogarasi Erdélyből; — Molnár Endre, Munkátsi; — Papp Péter, 's Szilágyi Jó'sef, Nagy-Váradi Görög Megyék Nevendéki. 'S bár e' marok Magyar Nevendékség Németektől igazgatva; a' sereg Lengyelség által körül sántzolva van, a' társalkodási Nyelv köztök egyedül Magyar; — 'S így ámbar eddig a' mostoha környülmények miatt sem Telegdi sem Mossotzy, sem Battány Püspököket nem mutathat a' Magyar Görög Clerus, éleszt a' remény bennünket, hogy a' Magyarok Istene segedelme által a' Görög Clerus kezet fogván a' Latánnal a' Nemzet pártfogása alatt Nemzetiségünk Előmozdítóit fog mutathatni!!

M A G Y A R O R S Z Á G.

Derecske (Bihar Várm.) Febr. 12. Ő Felsége születése öröm ünnepét ezen m. városnak minden rendű lakosai a' szeretett Fejedelem eránt viseltető hódoló tiszteletnek mind azon illő jeleivel tartották, mellyek a' hív alattvalókat egy jó és bölts országló eránt ilyen ditső alkalmatossággal buzgóságra indithatják. Különösen kitünteté Nagyön Tisztelendő Kelemen Ferentz Ur, ezen városnak kedvelt Plebánusa kegyes Királyunkhoz hív ragaszkodását az által, hogy Febr. 9-kén a' ditszes isteni tiszteletre a' Fő Mszú Hertzeg Esterházy Familia T. Tisztségét és a' város érdemes Elöljáróit meghívalván, ezek telyes számmal megjelentek, kik a' nagy számú sokasággal együtt Ő Felsége hosszas és szerentsés életéért egyesítették a' Mindenhatóhoz bocsátott ájtatos esedezéseket, az alatt hogy Károly Fő Hertzeg Ulanus Regimentjének egy osztálya kívül lövöldözéssel tette ditséretes katonai parádáját.

Nevelte a' közörömöt kiváltképpen a' fenn tisztelt Plebánus Urnak ritka kegyessége, a' ki ez nap nem tsak a' vitézi

rend Tisztjeit és a' város Elöljáróit gazdagon megvendégelte, hanem mind a' közvitézeknek fejenként egy egy font húst és egy egy ittze bort adatott, hanem a' szegények vigasztalásokra is nagy lelküleg segedelmet nyújtott 's osztatott, melly áldozatokat a' szükölködők eránt négy évek óta, mint ezen város Plebánusa de kiválta' cholera ideje alatt, minden vallásbeli tekintet nélkül, a' lakosok elfelejthetetlen halájakra gyakorlott.

El nem hallgathatjuk itt Nagyön Tiszt. Kelemen Ferentz Plebánus Urnak méltó ditséretére, nagy lelküsege, 's példás emberi szeretete megbizonyítására azon adakezésát, mellyet, Debretzen Városának, a' Cholera miatt 1831-dik Esztendei bészaratásakor vólt nagy inségében a' szükölködő lakosok táplálásokra küldött; valamint a' többek között azt sem, hogy Sz. K. Debretzen városában hat és fél Évek alatt, minden Rendben lévő Titt. Uraságoknak és Polgároknek köz megelekedések, 's szeretetek megnyerésével folytatott Segéd Lelki Pásztori szolgálata idején, a' szegény sorsú Tanulók segéllésére, és a' szegény sorsú nyomorúttak ki gyógyítására sok hasznos önkényes szíves adakezéseket tett. — Főképpen pedig a' jelenkornak öröm háláadatosságát, a' késő kornak pedig tiszteletét magaután húzó azon jeles Fundációját, mellyet ugyantsak Sz. K. Debretzen Várossában az olly szegény Lakosoknak, kiknek halálokkal semmi érteljek nem maradna, tisztességesen leendő eltemettetésekre, az 1832-dik Esztendőben kegyesen felállított, 's azt Jövedelmeinek nevedekésével esztendőről esztendőre gyarapítani ajánlotta. Melly számos jó teteivel, jelesül pedig ezen még ezideig a' két Magyar Hazába nem álló jeles Fundációjával megbizonyította azt, hogy nem tsak az élő, hanem a' meghólt sze-

gény szerentsétlenekről is, tsekély jövedelméből, melly kegyes Keresztyén Emberi 's Édes Atyai módon gondoskodik.

Debretzen, Febr. 23-kán 1834.
Szomorú Tudósításunknak, elébb való fel küldését, bizonyos környülállások megakadályoztatták; melly is ez: hogy a' mult 1833-dik esztendő le folytával, közönségesen szeretett 's tisztelt Polgár Mesterünknek, Tttes Fái Fáy János Urnak is, rövid, 's alig 7 óráig tartó betegsége után, mulandó élete December 28-dik napján le folyt. Kit, Vendég szeretése, nyájas társalkodása, a' Ritkaságok, és szép mesterségek iránt való finom ízlése, minden Esmerősei, Baráti 's Attyafiai előtt, el felejthetlenné téshnek. Nummismatica Collectioit, szoros gondal öszve szerzett remek festéseit, nagy betsű Könyveit, 's egyéb Ritkaságait, nagy érdemű Familiájának díszére, továbbra is azoknak kezei között hagyván. Meghidegedett Teste az itt való T. T. P. Piaristák Temploma alatt lévő Sirbólthba, December 29-dik napján, számos Kísérők, és minden harangjainknak zúgásai között az örök nyugalomra le tétetett.

Magyar Tudós Társasági híradás.

A' „Külföldi játékszín“ IV-dik 's V-dik kötete megjelent illy tzimmel: A' játékos, dráma 5 felvonásban Ifflandtól, fordítottá Thaller István, IV-dik kötet: Alzir vagy az amerikaiak; szomorújáték 5 felvonásban Voltairétől, fordította Jakab István, m. k. helytartói concipista, SzSz. MM. és böltselkedés doctora, hites ügyvéd, T. Bihar Vármegye Táblabírája 's a' m. t. társaság

A' Sokféléből küldjük a' 17-dik elmarasztott és 18-dik számot.

levelező tagja. V-dik kötet. A' IV-dik kötet ára 30 kr. az V-diké 24 kr. pengőben. — Hasonlóképen elkészült az „Eredeti játékszín“ I-ső és II-dik kötete. Az I-ső kötetben áll: V é r n á s z, a' magyar tudós társaságtól 1833-ban első pályadíjt nyert szomorújáték, öt felvonásban. Irta Vörösmarty Mihál. — A' II-dik kötetet teszi: T i t u s, a' m. t. társaságtól 1833-ban második pályadíjt nyert szomorújáték, öt felvonásban. Szerzője Horváth Cзыrill, a' kegyes szerzet tagja, böltselkedés doctora, 's ennek a' Szegedi lyceumban tanítója. Az I-ső kötet ára 48 kr. a' II-diké 40 kr. pengőben. — Taláztatik mind a' négy kötet bekötve, Eggenberger Jó'sef Pesti könyvárosnál, ki az egész országbeli más könyvárosoknak is annyi példányt fog küldeni eladás végett, a' hányat tőle kívánnak. — Emlékezetbe hozatik, hogy az 1831-re kihirdetett philosophiai, 's az 1832-re közzé tett historiai kérdésre a' feleletek most e' folyó 1834-beli Mártzius 8-dikára váratnak be; továbbá, hogy a' ki az 1833/4-re szóló jutalomra eredeti vígjátékot készített, következő Mártzius 24-kére küldje be, mert azontúl ismét a' szomorú játék jutalma kezdődik. Febr. 24-dikén 1834.

A' titoknok által.

A' Pénz folyamat Mártzius' 3-dikán;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	98 1/8
Az 1820-béli sorsosok:	202 1/8
Az 1821-béli hasonlók:	158
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji:	56 3/4 for. keltek, mind Conv. Bank - Aktziák keltek — — for. ton Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker - Strasse Nro 755.)